

SEIKANMÄEN MAA-AINESALUEEN
LUONTOSelvitys
TOIVAKKA

2025

LUONTO PIHLAJA OY

Sisältö

1	Tehtävän sisältö ja selvitysalue.....	2
2	Menetelmät	3
3	Luontokohteiden arvottamisen kriteerit ja arvoluokitus	3
4	Tulokset.....	4
4.1	Luontotyytit ja kasvillisuus	4
4.2	Linnusto	8
4.3	EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitut lajit	9
4.4	Lähialueen kohteet	9
5	Johtopäätökset ja suositukset.....	11
6	Viitteet	11

Työn tilaaja: Tornator Oyj / Juha Ahvanainen

Selvityksen laatija: Tuomo Pihlaja, Luonto Pihlaja Oy

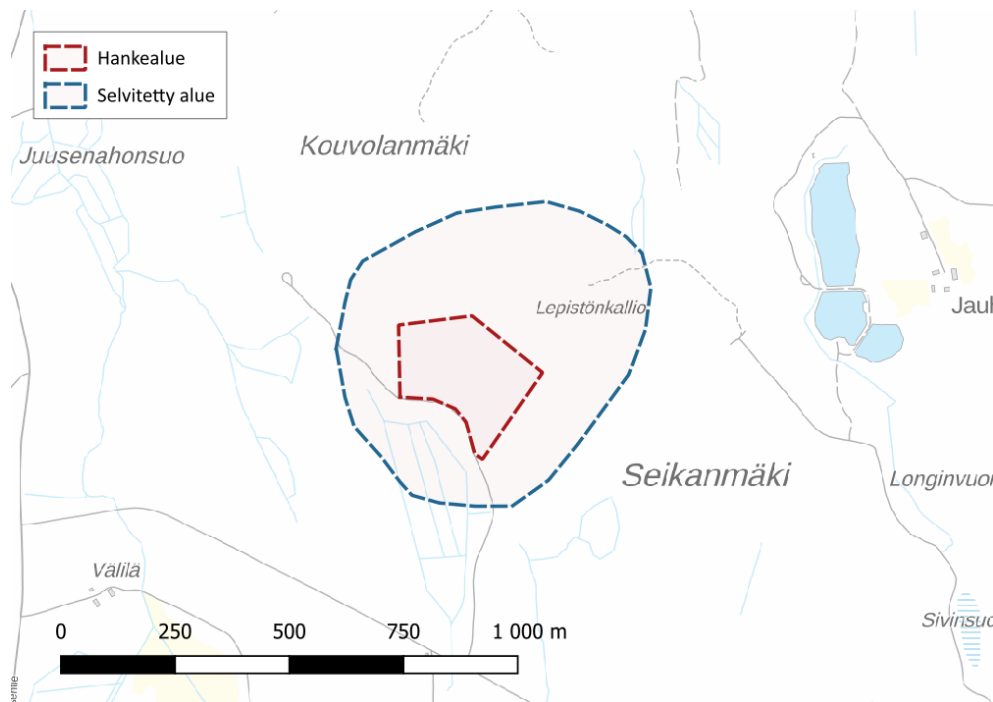
Kuvat: Tuomo Pihlaja

Pohjakarttojen © MML 2025

Raportin päiväys: 22.6.2025, täydennys 5.8.2025

1 Tehtävän sisältö ja selvitysalue

Toimeksiantona oli maa-aineksen ottamisen ympäristölupahakemusta tukevan luontoselvityksen laatiminen. Tavoitteena oli kerätä riittävät tiedot, jotta hankkeen vaikutukset alueen luonnonympäristöön ja eliölajistoon saadaan luotettavasti arvioitua. Suunnittelualue sijaitsee Toivakassa Seikanmäen länsirinteessä kiinteistöllä 850-405-12-4. Hankealueen laajuus on noin 6 hehtaaria. Tehty maastoselvitys ulottui noin 35 ha alueelle. Selvitysalueen karttarajaus on esitetty kuvassa 1. Alueelle on tehty mahdollisen tielinjan osalta aiempi selvitys (Pihlaja 2024).

Kuva 1. Hankealue ja selvityksessä tarkastettu aluerajaus.

Kuva 2. Selvitysalueen ortoilmakuva.

Tämän selvityksen maastotyöt tehtiin 3.6.2025. Lisäksi tehtiin täydentävä selvityskäynti 15.7.2025. Maastotyöt suoritti FM biologi Tuomo Pihlaja Luonto Pihlaja Oy:sta. Raportin laati Tuomo Pihlaja.

2 Menetelmät

Suunnittelualueelle tehtiin luontoselvityskäynti 3.6.2025. Kasvillisuus oli riittävän kehittynyttä, jotta alueen eri luontotyytit oli mahdollista tunnistaa. Koko selvitysalue (kuva 1) kierrettiin läpi kävellen. Myös lähialueen muut mahdolliset kohteet, joihin maa-aineksen otolla voi olla vaikutusta, tarkastettiin. Maastossa selvitettiin luontotyytit, kasvillisuus yleisesti ja luontodirektiivin liitteen IV(a) lajiston mahdollinen esiintyminen. Kaikki suojelluista arvokkaat lajit ja luontotyytit kirjattiin muistiin. Selvitystä täydennettiin 15.7. tehdyllä maastokäynnillä ympäröivien alueiden osalta.

Luontodirektiivin lajien esiintymistä tutkittiin arvioimalla, esiintyykö alueella lajeille sopivia elinympäristöjä. Lisäksi tehtiin papanaetsintään perustunut liito-oravaselvitys ja laskettiin selvitysalueen linnusto.

Kaikki olennaiset havainnot tallennettiin maastossa GPS-laitteiden avulla paikkatiedoksi. Havaintojen arvottaminen pohjaa seuraaviin luokituksiin.

3 Luontokohteiden arvottamisen kriteerit ja arvoluokitus

Arvottamisessa selvityksessä tunnistetut luonnoltaan merkittävät kohteet sijoitetaan arvoluokkiin luonnonarvoihin perustuvien kriteerien pohjalta. Käytettyjä kriteerejä ovat:

- **Uhanalaisten lajien esiintymät**

Suomessa uhanalaisten ja alueellisesti uhanalaisten lajien luokittelu perustuu kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) kehittämään uhanalaisuusluokitukseen. Viimeisin luokitus on vuodelta 2019 (Hyvärinen et al. 2019). Silmälläpidettävät lajit eivät ole uhanalaisia, mutta nekin suositellaan huomioimaan. Osa uhanalaisista lajeista on luonnonsuojeluasetuksessa määritelty erityisesti suojeltaviksi lajeiksi, joiden tärkeät esiintymispaikat voidaan suojella luonnonsuojelulain nojalla (77 §).

- **EU:n luontodirektiivin liitteissä IV a ja IV b mainittujen lajien esiintymät**

Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain nojalla hävittää eikä heikentää (78 §).

- **Luonnonsuojelulain suojeltujen luontotyyppien esiintymät**

Luonnonsuojelulain luontotyyppisuojaus koskee sellaisia laissa lueteltuihin luontotyyppisiin (64 §) kuuluvia alueita, jotka ovat luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia, ja jotka on suojellun luontotyyppin säilymiselle tärkeitä. Lisäksi muutamia harvinaisia ja uhanalaisia luontotyyppisiä ei saa hävittää eikä heikentää (65 §).

- **Uhanalaisten luontotyyppien esiintymät**

Luontotyyppien uhanalaisuusluokitus perustuu vuonna 2018 tehtyyn arviointiin (Kontula & Raunio 2018a). Selvitysalue kuuluu alueellisessa jaottelussa Etelä-Suomeen. Silmälläpidettävät luontotyytit eivät ole uhanalaisia, mutta nekin suositellaan huomioimaan.

- **Vesilain suojeltavien luontotyytit esiintymät**

Vesilain (Luku 2, 11 §) mukaisten kohteiden muuttaminen tai heikentäminen vaatii vesilain mukaisen lupamenettelyn. Lisäksi (Luku 3, 2 §) luvanvaraisia ovat hankkeet, jotka aiheuttavat luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista, melkoisesti vähentävät luonnon kauneutta tai vaarantavat puron uoman luonnontilan säilymisen.

- **Ennalta tunnetut arvokkaat luontokohteet**

Huomioitavia kohteita ovat luonnollisesti jo aiemmin tunnistetut ja mahdollisesti suojellut alueet. Näitä ovat erityisesti luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -verkoston alueet. Muita huomioitavia alueita ovat valtakunnallisissa selvityksissä arvokkaiksi arvioitut geologiset alueet kuten kalliot, kivikot, moreenimuodostumat ja tuuli- ja rantamuodostumat sekä pohjavesialueet, joilla on pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Merkittäviä ovat myös linnustolle erityisen tärkeiksi tunnistetut IBA-, FINIBA- ja MAALI-alueet.

- **Muut arvokkaat kohteet**

Muita huomioitavia kohteita voivat olla esimerkiksi harvinaisten lajien esiintymät tai METSO-ohjelman kohteiden valintakriteeristön täyttävät kohteet.

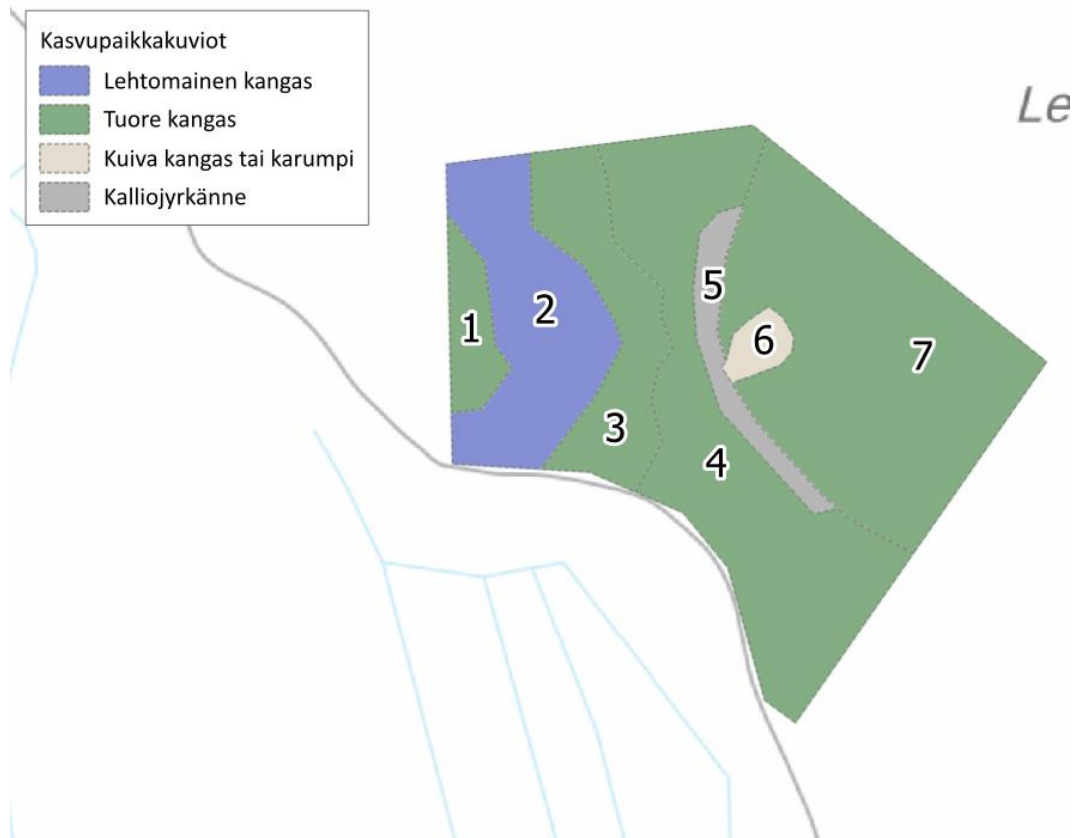
Edellä olevien kriteerien perusteella kohteet on arvotettu oppaan *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi* (Mäkelä & Salo 2023) ohjeistuksen mukaan. Arvottamisen täydentäviä kriteerejä ovat luontotyyppi- tai lajiesiintymien merkittävyys ja niiden muodostamat kokonaisuudet. Kohteiden arvoluokitus on:

- **luokka 1:** Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- **luokka 2:** Erityisen tärkeät kohteet
- **luokka 3:** Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- **luokka 4:** Monimuotoisuutta tukevat kohteet

4 Tulokset

4.1 Luontotyypit ja kasvillisuus

Selvitysalueelle sijoittuu metsätalousvaltaiselle alueelle ja on kauttaaltaan nuorta ja varttuvaa talousmetsää. Alueella ei tavattu uhanalaisia kasvilajeja. Alueella ei sijaitse vesilain nojalla suojeltuja kohteita.

Kuva 3. Selvitysalueen kuviot ja kasvupaikat.

Seuraavaksi on esitetty kuvan 3 mukaisessa numerojärjestyksessä selvitysalueen kasvupaikat.

Kuvio 1. Tuoreen kankaan kuvio, jolla on varttuvaa monotonista talouskuusikkoa. Kasvillisuus metsän pohjalla on niukkaa, lähinnä metsäkerrossammalta.

Kuva 3. Kuvion 1 kuusikkoa.

Kuvio 2. Valoisa harvahko varttuvan koivikon kuvio, jonka kasvupaikka on tuoretta kangasta (MT) ja lehtomaista kangasta (OMT).

Tyyppilajistoa ovat metsäkastikka, oravanmarja, kielo, mustikka, kultapiisku, rätvänä, lillukka ja metsätähti.

Kuva 4. Kuvion 2 valoisaa koivikkoa.

Kuvio 3. Mäkien välipainanteeseen sijoittuva nuoren kasvatusmetsän kuvio. Puusto on tiheää ja koivuvaltaista. Kasvupaikka on tuoretta kangasta (MT). Paikoin on laikuittaista soistumaa, joilla on lähinnä metsäkortekorpea. Maapohjassa on louhikkoisuutta. Kuvion halkoo ajoura.

Tyyppilajistoa ovat mustikka, puolukka, metsäkorte ja oravanmarja. Muuta lajistoa on esimerkiksi harvakseltaan isoalvejuuri.

Kuva 5. Kuvion 3 tiheää nuorta koivikkoa.

Kuva 6. Kuvion 3 soistuneita laikkuja.

Kuvio 4. Seikanmäen nousevan rinteen varttuvaa tuoreen kankaan (MT) talousmetsää. Pohjoisosa on mäntyvaltainen, keskiosassa kuviota on enemmän kuusta ja eteläreunassa mäntyä ja koivua.

Kuva 7. Kuvion 4 pohjoisosaa.

Lajistossa mustikka ja puolukka ovat hyvin vallitsevia. Muuta lajistoa tyyppilajistoa ovat oravanmarja, lillukka, kultapiisku, metsätähti ja metsäkastikka.

Kuva 8. Kuvion 4 eteläosaa

Kuvio 5. Kalliojyrkännejakso, jossa korkeus vaihtelee kahdesta noin kahdeksaan metriin. Kiviaines on lohkeilevaa ja rintein alla on sammaloitunut louhikko.

Kuva 9. Kalliojyrkäne kuviolla 5.

Kallionaluslehtoa ei ole tai edustavaa kalliolajistoa ei esiinny. Rinteen tyvialueella puustossa on myös nuorta haapaa.

Kuvio 6. Muinaisrannan huuhtoutumisvyöhykkeen kalliopaljastuma, jolla on muuta aluetta vanhempaa mäntypuustoa. Kasvupaikka on lähinnä kuivaa kangasta (CT) vastaavaa kalliomaata.

Lajistossa tyyppillisiä ovat seinäsammal, poronjäkälät ja kanerva.

Kuva 8. Kuvion 6 varttunutta, osin iäkästä männikköä.

Kuvio 7. Mäen lakialue, jolla on puustoltaan vaihtelevaa nuorta ja varttuvaa tuoreen kankaan (MT) kasvatusmetsää. Kuviolla on paljon ajouria. Puustossa on kuusta, koivua, mäntyä ja myös haapaa. Kallio on maanpinnan lähellä ja paikoin paljastunut. Kuvion länsireunan painanteessa on hyvin pienialaisesti korpisuutta.

Lajistossa runsaita ovat mustikka, kangasmaitikka, metsäkastikka, oravanmarja, lillukka ja kielo.

Kuva 9. Kuvion 7 kuusivaltaista nuorta kasvatusmetsää.

4.2 Linnusto

Selvitysalueella havaittiin pääosin tavanomaista metsälajistoa, eivätkä parimäärät nousseet korkeiksi. Uhanalaisia lintulajeja ei havaittu.

Alueelta ei paikannettu suurten päiväpetolintujen pesäpuita.

Taulukko 1. *Selvitysalueella havaitut lintulajit.*

Havaitut lajit	
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>
Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>
Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>
Sirittäjä	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>
Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Hippiäinen	<i>Regulus regulus</i>
Talitiainen	<i>Parus major</i>
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>
Vihervarpunen	<i>Carduelis spinus</i>

4.3 EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitut lajit

Selvitysalueen metsäkuviot eivät ole iältään ja rakenteeltaan liito-oravalle hyvin sopivia. Papanahavaintoja ei tehty.

Alueella ei todettu muille direktiivin liitteen IV(a) lajeille erityisen hyvin soveltuvia elinympäristöjä. Alueelta ei paikannettu viitasammakon ja direktiivin sudenkorentolajien lisääntymispaikoiksi soveltuvia kosteikoita tai pysyviä vesialtaita.

4.4 Lähialueen kohteet

Selvitysaluetta lähin Natura-alue sijoittuu noin 1.2 km etäisyydelle. Lähimmät luonnonsuojelualueet sijoittuvat noin 1.2 km etäisyydelle.

Selvitysalueella tai sen lähistöllä ei ole geologisin perustein rajattuja valtakunnallisia arvoalueita. Selvitysalueen läheisyydessä ei ole pohjavesialueita.

Hankealueen lähialueet ovat metsätalousmaata. Metsäkuva hallitsevat nuoret ja varttuvat kasvatusmetsät. Kasvupaikkana vallitsee tuore kangas (MT). Erityisiä metsäluontoon liittyviä arvoja ei alueella todettu.

Kuva 10. *Lepistönkallion tyvellä on muutamia metsälehmäksiä.*

Lepistönkallion tyvellä ja 180 metrin korkeuskäyrällä kasvaa muutamia ohutrunkoisia metsälehmuksia lähinnä alikasvospuina. Kallion juurella ei havaittu merkittävää lehtoisuutta. ELY-keskuksen lausunnossa mainittuja lähteitä ei alueelta etsinnöistä huolimatta löydetty. Lepistönkallion alapuolisessa rinteessä ei ollut selviä merkkejä pohjavesivaikutuksesta tai lähdenoroja.

Lepistönkallion koillispuolella noin 150 metrin etäisyydellä on pieniä suoaloja. Näistä toinen on jäänyt hakkuulle ja samalla ojitettu. Selkeää lähteisyyttä ei tässäkään todettu, suovesi oli ojissa lämmintä. Itäpuoleinen alue on talousmetsään sijoittuvaa metsäkortekorpea. Tämä kohde on pienilainen, mutta melko edustava. Lajistossa on metsäkortetta, hiirenporrasta, mustikkaa, metsätähteä, nuokkotalvikkia, käenkaalta ja tähtisaraa. Puusto on varttuvaa koivun ja kuusen sekapuustoa, myös haapaa kasvaa paikoin. Kohteen arvioidaan olevan hankkeen vaikutusten ulkopuolella.

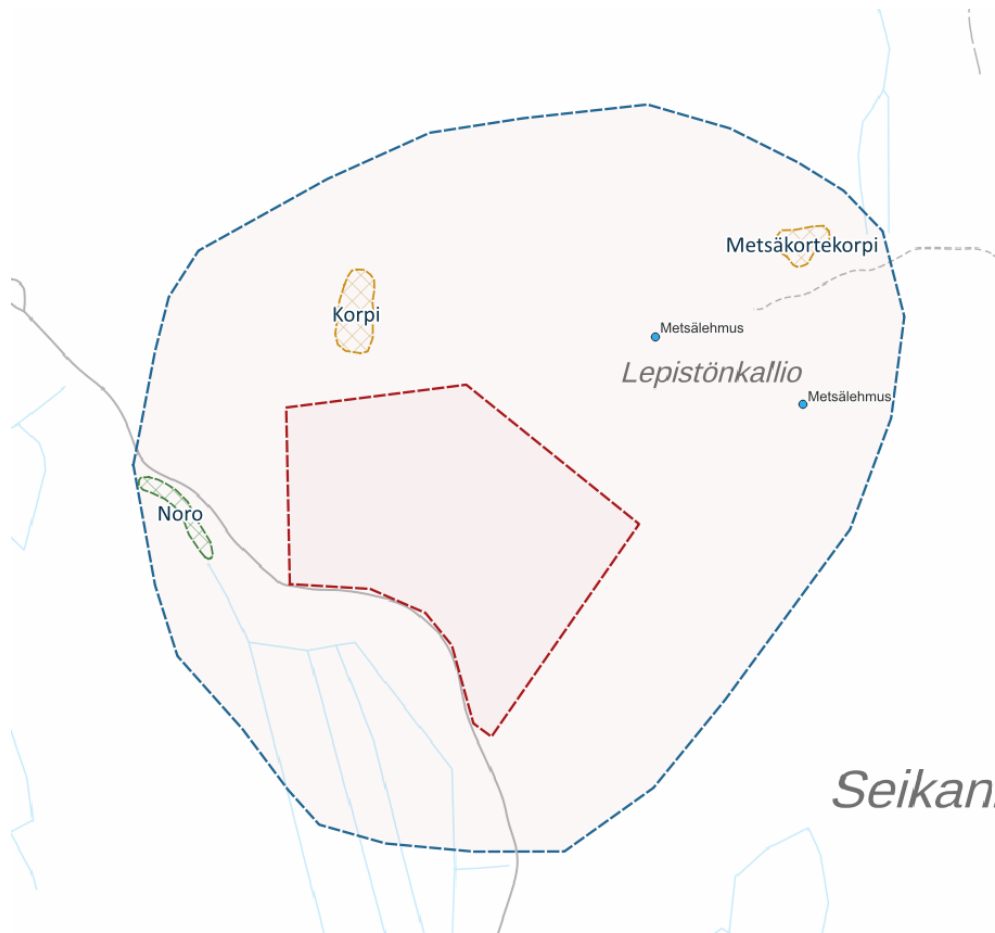
Kuva 11. *Lepistönkallion koillispuolinen metsäkortekorpi.*

Hankealueelta pohjoiseen Seikanmäen ja Kouvolaanmäen välisessä notkossa on samanlaista heikkoa korpisuutta kuin hankealueen kuviolla 2. Hankealueen pohjoispuolella korpisuus on jonkun verran vallitsevampaa ja lajistossa on esimerkiksi maariankämmekkää. Pienialainen kohde ei ole erityisen edustava.

Kuva 12. *Hankealueen eteläpuolinen ojitettu suo.*

Hankealueen eteläpuolella oleva suo on ojitettu ja nykyisellään rämemuuttumaa ja puolukkaturvekangasta. Suolta laskee ojituksen jatkeena luontoarvoiltaan vaatimaton noro tielinjan länsipuolella. Noro on kuvattu aiemmassa raportissa (Pihlaja 2024).

Kuva 13. Hankealueen lähialueella todettujen luontoarvojen sijainti.

5 Johtopäätökset ja suositukset

Selvitysalue on tavanomaista talouskäytössä olevaa metsätalousmaata, jolla ei ole erityisesti huomioitavia luontoarvoja. Hyvin pienialaisesti esiintyy soistumia, mutta niitä ei arvioitu edustavuudeltaan sellaisiksi, että ne tulisi erityisesti huomioida.

Hankealueen lähialueilla ei todettu erityisiä luontoarvoja, joihin hankkeella olisi merkittäviä vaikutuksia.

Alueella ei havaittu uhanalaista lajistoa tai luontodirektiivin nojalla suojeltuja lajeja. Alueen linnusto on maantieteelliselle alueelle tavanomainen.

6 Viitteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s

Luonnonsuojeluasetus (1066/2023).

Luonnonsuojelulaki (3/2023).

Metsälaki (12.12.1996/1093).

Mäkelä, K & Salo, P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. SYKE 43/2023

Neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (NDir 79/409/ETY).

Neuvoston direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (NDir 92/43/ETY).

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Pihlaja, T. 2024. Selvitys metsätielinjan luontoarvoista – Latvasilmu osk

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

Vesilaki (27.5.2011/587).